

V Bruselu dne 25.11.2020
SWD(2020) 296 final

PRACOVNÍ DOKUMENT ÚTVARŮ KOMISE
SOUHRN ZPRÁVY O POSOUZENÍ DOPADŮ

Průvodní dokument k

návrhu
NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

o evropské správě dat
(akt o správě dat)

{COM(2020) 767 final} - {SEC(2020) 405 final} - {SWD(2020) 295 final}

A. Potřeba opatření
V čem spočívá problém a proč se jedná o problém na úrovni EU?
<p>Problém, který tato iniciativa řeší, spočívá v tom, že sdílení dat v EU je stále omezené, a to navzdory potenciálnímu užítku, který by přineslo hospodářství i společnosti. Byly zjištěny tři hlavní příčiny tohoto stavu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nízká důvěra ve sdílení dat, – obtíže při opakovaném použití některých informací veřejného sektoru a shromažďování dat z altruistických důvodů, – technické překážky opakovaného použití dat.
Čeho by mělo být dosaženo?
<p>Cílem je zvýšit důvěru ve sdílení dat, posílit mechanismy, které zvyšují jejich dostupnost a překonávat technické překážky, jež brání jejich opakovanému použití. Výše uvedené cíle podpoří dostupnost údajů pro použití v ekonomice (k vývoji nových produktů a služeb či dosažení vyšší účinnosti) a ve společnosti (k řešení společenských výzev). Cílem této iniciativy je vytvořit základ pro nový evropský způsob správy dat jako alternativu k modelu založenému na platformách, který v současné době řídí velké technologické společnosti.</p>
Jakou přidanou hodnotu budou mít tato opatření na úrovni EU (subsidiarita)?
<p>Zavedením společných pravidel ve všech členských státech by iniciativa zajistila, že společnosti budou moci těžit z rozsahu vnitřního trhu a rozšiřovat své výrobky a služby v celé EU. Společnosti a výzkumné organizace by měly přístup k datům z různých členských států za podobných podmínek.</p>
B. Řešení
Prostřednictvím kterých možností lze cílů dosáhnout? Je některá možnost upřednostňována? Pokud ne, proč?
<p>Posouzení dopadů se zaměřilo na čtyři oblasti intervence: mechanismy pro lepší opakované použití údajů veřejného sektoru, opatření k nastolení důvěry ve zprostředkovatele dat, opatření ke snazšímu datovému altruismu a vytvoření evropského mechanismu pro koordinaci a řízení horizontálních aspektů správy. V posouzení dopadů se u každé oblasti zvažovaly možnosti „měkkého práva“, jako jsou pokyny nebo doporučení, a dvě varianty „tvrdého práva“, které se liší svojí intenzitou.</p> <p>Z analýzy vyplynulo, že nelze očekávat, že opatření právně nevynutitelných předpisů nastolí nezbytnou důvěru ve sdílení dat v různých oblastech intervence. Součástí datového altruismu je například výrazný prvek ochrany spotřebitele, jehož cílů lze jen obtížně dosáhnout pouze na základě měkkých opatření.</p> <p>Pokud jde o lepší opakované použití informací veřejného sektoru, zvažován byl centralizovaný i decentralizovaný model pro zpracování opakovaného použití dat. U opatření, jejichž cílem je nastolit důvěru ve zprostředkovatele dat, se možnosti lišily, pokud jde o dobrovolnou nebo povinnou povahu systému označování/certifikace. V případě datového altruismu byly jako možnosti posouzeny dobrovolný systém certifikace a povinný systém získání povolení. Možnostmi pro vytvoření evropského mechanismu pro koordinaci a řízení horizontálních aspektů správy bylo vytvoření samostatného právního subjektu a pověření Komise zřízením skupiny odborníků.</p> <p>Ze závěru posouzení vyplývá, že u tří oblastí intervence je vhodnější varianta nižší intenzity. Pro datový altruismus však byla výhodnější varianta vyšší intenzity: povinné získání povolení vydané orgánem veřejné moci by nastolilo požadovanou důvěru v mechanismy datového altruismu. Pokud jde o označování nebo certifikaci zprostředkovatelů dat, proveditelnou alternativou by byl také povinný systém s vyšší intenzitou, neboť by stanovil jasná pravidla pro fungování na evropském trhu s daty a nastolil by</p>

větší důvěru ve služby těchto zprostředkovatelů.

Jaké jsou názory jednotlivých zúčastněných stran? Kdo podporuje kterou možnost?

Veřejné orgány vítají úsilí o usnadnění účasti veřejného sektoru ve společném evropském datovém prostoru. Podporují mechanismus jediného kontaktního místa pro opakované použití údajů, jakož i silnější úlohu orgánů EU při stanovování priorit v oblasti norem. Odvětvové organizace, včetně malých a středních podniků a obchodních sdružení, zdůrazňují význam normalizace a interoperability a pro zprostředkovatele dat prosazují přijetí dobrovolného mechanismu certifikace/označování. Akademické a výzkumné instituce podporují posílení opakovaného používání některých dat veřejného sektoru a datový altruismus. Široká veřejnost podporuje celkovou datovou strategii a altruistické sdílení dat, jakož i zavádění technických nástrojů, které lidem umožňují aktivně se zapojit do ekonomiky založené na datech.

C. Dopady upřednostňované možnosti

Jaké jsou výhody upřednostňované možnosti (je-li nějaká doporučena, jinak uveďte výhody hlavních možností)?

Výše přímého dopadu upřednostňovaného balíčku na ekonomiku EU založenou na datech by se v roce 2028 pohybovala mezi 7,2 až 10,9 miliardy EUR. Kromě toho by tato iniciativa zapůsobila jako katalyzátor pro vytváření účinnějších služeb a nových produktů založených na datech, včetně umělé inteligence. To by bylo přínosem nejen pro ekonomiku založenou na datech, ale také pro hospodářství a společnost EU jako celek. Například by do roku 2027 pomohla dosáhnout potenciálního zvýšení produktivity ve zpracovatelském průmyslu o 1,3 bilionu EUR, a to na základě dat ze sítě internetu věcí, a pomohla by ušetřit přibližně 120 miliard EUR ročně ve zdravotnictví EU.

Jaké jsou náklady na upřednostňovanou možnost (je-li nějaká doporučena, jinak uveďte náklady na hlavní možnosti)?

Zpráva podrobně popisuje různé náklady jednotlivých opatření pro dotčené zúčastněné strany, včetně tvůrců dat a uživatelů, kteří je opakovaně používají. Například získání označení v režimu nepovinného označování by pro zprostředkovatele dat vedlo ke vzniku jednorázových nákladů ve výši 20 000–50 000 EUR.

Jaké budou dopady na malé a střední podniky a na konkurenceschopnost?

Malé a střední podniky budou mít ze zjednodušeného přístupu k údajům veřejného sektoru prospěch. U nových zprostředkovatelů dat potenciální zisky z hlediska klientské základny a příjmů výrazně překročí náklady na certifikaci/označení.

Očekávají se významné dopady na vnitrostátní rozpočty a správní orgány?

Členskými státy, které dosud nezavedly struktury pro zpřístupňování veřejně dostupných údajů, by vznikly náklady. Jednorázové náklady by v průměru na členský stát mohly dosáhnout 10,6 milionu EUR a opakující se roční náklady na údržbu 610 000 EUR. Ekonomické zisky z poplatků a úspor díky vyšší efektivitě (tyto úspory se odhadují na 684 milionů EUR ročně) by však nad těmito náklady dalece převážily.

Očekávají se jiné významné dopady?

Lepší využívání dat může vést ke zlepšení zdraví a dobrých životních podmínek, lepšímu životnímu prostředí, posílením opatření v oblasti klimatu a účinnějším veřejným službám. V odvětví zdravotnictví mohou data pomoci rozvíjet lepší a více personalizované léčebné postupy. V odvětví mobility by se kromě úspor přesahujících 27 milionů hodin času uživatelů veřejné dopravy mohlo díky navigaci v reálném čase ušetřit až 20 miliard EUR ročně na nákladech na pracovní sílu řidičů automobilů. Tím se zkracuje doba strávená v dopravě a dosahuje přínosů pro životní prostředí v důsledku snížení emisí CO₂ a omezení

znečištění ovzduší.

Proporcionalita

Iniciativa je podpůrným rámcem pro sdílení dat v EU. Je úměrná sledovaným cílům a ponechává flexibilitu pro dodatečná opatření na vnitrostátní a odvětvové úrovni.

D. Návazná opatření

Kdy bude tato politika přezkoumána?

Tato politika bude přezkoumána po čtyřech letech.